

5. 3. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných legislativních událostí 26.2.-4.3.2007

Lepší kontrolu dodržování lidských práv v Evropě má umožnit nová evropská agentura pro lidská práva (Fundamental Rights Agency, FRA), která začala působit ve Vídni. Organizace na ochranu lidských práv Amnesty International však už předem kritizovala novou agenturu za to, že z jejího pohledu nebude schopna čelit nejnaléhavějším výzvám v oblasti lidských práv v dnešní Evropě.

Poslanecká sněmovna

26.2.2007

Sněmovna možná bude mít nové komise

V Poslanecké sněmovně možná vzniknou další dvě vyšetřovací komise. Jedna by se mohla zabývat takzvanou Kubiceho zprávou a druhá okolnostmi nákupu stíhaček Gripen. Již v únoru sněmovna ustavila komisi k tendru na vybudování systému elektronického mýtného. Více než deset podobných komisí dolní komora měla již v minulosti, výsledky jejich práce jsou ale sporné. Omezený časový mandát a politické spory obvykle brání tomu, aby komise vnesly do případu nové informace a dobraly se k jednoznačným závěrům.

Komisi, která by prošetřila okolnosti zveřejnění takzvané Kubiceho zprávy, chce prosadit ČSSD. Neúspěšně se o to pokoušela již počátkem února, proti se ale tehdy postavila vládní koalice.

ČSSD zvažuje i návrh na zřízení komise, která by se zabývala podezřením z korupce v souvislosti s nákupem či pronájmem stíhaček Gripen. Místopředseda ČSSD Zdeněk Škromach v neděli v České televizi uvedl, že spekulace o korupci při nákupu gripenů míří příliš jednostranně proti představitelům ČSSD. Sněmovní komise by podle něj měla prozkoumat i roli poslanců ostatních stran, na které lobbisté také mohli působit.

Občanští demokraté se zatím k parlamentnímu vyšetřování kauzy kolem gripenů staví opatrně.

Předseda branného výboru sněmovny Jan Vidím (ODS) oznámil, že vznik komise nevylučuje. Obává se ale, aby nesloužila pouze povrchní medializaci případu, která skutečné vyšetřování zamlží. Také poslanec ODS a bývalý ministr financí Vlastimil Tlustý soudí, že případem by se nyní měla zabývat především policie. Parlamentní komise by případně mohla být doplňkem k policejnímu vyšetřování.

Protikorupční policie oznámila, že pokračuje ve vyšetřování kauzy související s pronájmem gripenů s tím, že se objevila nová fakta, doposud neznámá a neprověřená, nová tvrzení zainteresovaných lidí. Sněmovna v minulých letech zřídila už 11 vyšetřovacích komisí. Většinou pracovaly několik měsíců, poté požádaly o prodloužení mandátu, informovaly o svých závěrech poslance, ale zásadní nové informace k případu většinou nepřinesly.

Nejnověji poslanecké týmy vyšetřovaly privatizaci Unipetrolu a okolnosti uvalení nucené správy na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu (VZP). Komise k Unipetrolu konstatovala, že privatizace byla v pořádku a firmu se podařilo prodat za odpovídající cenu. Tyto závěry ale byly výsledkem těsného hlasování, v němž zvítězili zástupci ČSSD, KSČM, US-DEU a jeden lidovec. Občanští demokraté a další člen KDU-ČSL požadovali pro komisi více času a dále trvali na tom, že privatizace byla pochybná. Komise tak na konci své práce v podstatě jen potvrdila předem známé názory politických stran.

Komise, která se zabývala hospodařením VZP, došla k obecnému závěru, že za dluh VZP může neschopnost politiků domluvit se na jasných pravidlech fungování zdravotnictví, ale i chyby vedení

pojišťovny a ministerstva zdravotnictví.

Jednání komisí jsou od roku 2005 většinou veřejná. Otázkou ale je, zda se tím stala práce efektivnější. Mnohdy se totiž podle novinářů nelze ubránit dojmu, že někteří poslanci využívají přítomných televizních kamer spíše pro stranickou prezentaci.

Komise se většinou zabývají ekonomickými kauzami souvisejícími s privatizací a nucenou správou. V minulém volebním období sněmovna zřídila také komisi ve věci vyrovnání ČR se společností Diag Human, komisi ke smlouvě mezi ČR a firmou Housing and Construction na výstavbu dálnice D47 a komisi kvůli arbitráži CME versus Česká republika.

Ještě dříve se sněmovní komise zabývaly například kauzou kolem nucené správy v Investiční a Poštovní bance a privatizací Poldi Kladno. Komise k IPB patřila mezi úspěšnější sněmovní vyšetřovatele. Vrchnímu státnímu zastupitelství předala konkrétní podněty. Zastupitelství ale nakonec všechny odložilo. Naopak činnost komise k Poldi Kladno vyšla naprázdno. Sněmovna nakonec z časových důvodů její závěrečnou zprávu vůbec neprojednala.

27.2.2007

Kala chce snazší přístup do registru majetku, zveřejňování ale ne

Přístup do registru s údaji o majetku politiků, soudců a dalších činitelů se možná v budoucnu usnadní. Předseda mandátového a imunitního výboru sněmovny Miloslav Kala (ČSSD) chce navrhnout, aby lidé kvůli získání hesla k registru nemuseli jezdit do pražského sídla Poslanecké sněmovny. Heslo by podle něj mohli získat prostřednictvím internetu a ověřeného elektronického podpisu, který by umožnil jejich identifikaci. Kala řekl, že příslušnou novelu dolní komoře předloží nejpozději koncem března.

Současně ale dodal, že nechce měnit současnou zásadu, kdy jsou sice informace o majetku po získání hesla přístupné, ale nelze je dále zveřejňovat. Výjimku tvoří případy, kdy jde o "zjištění případného střetu zájmů" veřejného činitele. Zveřejnění údajů se ale nesmí "dotknout ochrany osobních údajů" funkcionáře.

Některé informace z registru přiznání politiků otiskly tento týden Hospodářské noviny (HN). Podle Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) se tak dopustily přestupku, za což hrozí pokuta až 100.000 korun. Mluvčí úřadu Hana Štěpánková řekla, že ÚOOÚ rozhodne v době "mezi dny a týdny". Podle mluvčí je dikce zákona jasná, hovoří o zpřístupnění, nikoli zveřejnění údajů.

"Nemyslíme si, že bychom porušili zákon, protože zveřejnění majetkových poměrů je právě snaha zabránit střetu zájmů a prevence proti korupci. To je přesně důvod, proč jsme to udělali. Je to normální novinářský postup, naopak není normální, aby taková informace nebyla vystavená veřejné kontrole," řekl v pondělí serveru iDnes šéfredaktor HN Petr Šimůnek.

Kala soudí, že úmysly deníku jsou sice dobré, ale je to "cesta do pekel". Po HN podle něj mohou přijít další média i jednotlivci a již se nebudou držet zásady, že informují jen o majetku špičkových politiků. Zveřejňovány by pak podle něj mohly být i údaje o majetku dalších lidí, kteří mají nově přiznání podávat. Jde o soudce, státní zástupce, členy vedení ČNB a NKÚ, šéfy civilních tajných služeb a další. "Výsledkem bude, že třeba soudci nebo státní zástupci nebo někdo jiný podá ústavní stížnost a vůbec zruší ten registr jako takový," míní Kala.

Poradce pro otevřenost veřejné správy Oldřich Kužílek ale Radiožurnálu v pondělí řekl, že zveřejnění informací v HN je zcela v pořádku a list za ně nemůže být sankcionován. "Doputuje-li vůbec ta věc - což si myslím, že není nutné - až k Ústavnímu soudu, tak jsem si velmi jistý, že ty ochranné tendence tam nenajdou sluchu," předpověděl. Kala si myslí opak.

Nynější podoba zákona o střetu zájmu čelí kritice i za to, že majetková oznámení z minulých let se přesunula do archivu a nejsou veřejně přístupná. Kala ale řekl, že jeho novela by měla tento stav změnit tak, aby i starší majetková přiznání opět přístupná byla.

28.2.2007

Branný výbor sněmovny chce armádní nákupy více kontrolovat

Sněmovní výbor pro obranu a bezpečnost by chtěl v budoucnu mít větší kontrolu nad přípravou velkých armádních zakázek. Dohlížet by na ně chtěl již v době, kdy se teprve chystají, a ne pouze poté, co jsou již zadány. Poslanci možná budou chtít kvůli širším pravomocím upravit i zákon. Na jednání sněmovního výboru to řekl jeho předseda Jan Vidím (ODS).

"Výbor by měl mít větší přístup k zakázkám ještě před tím, než je ministerstvo vyhlásí," řekl Vidím. Především by se tak podle něj mělo podobným spekulacím a podezřením, jaká se nyní objevují v souvislosti s jednáním o nákupu a pronájmu stíhaček. Vedení výboru se podle Vidíma shodlo na tom, že zkoumání korupce kolem gripenů přenechá policii a zaměří se spíše na zprůhlednění budoucích armádních zakázek.

Téma gripenů se na jednání výboru neobjevilo kvůli aktuálním informacím o možné korupci, ale proto, že si poslanci již před několika měsíci vyžádali zprávu o plnění offsetového programu, který byl součástí smlouvy o pronájmu stíhaček.

Podle náměstka ministryně obrany Jaroslava Kopřivy zatím konsorcium Gripen International prostřednictvím firmy BAE Systems plní offsetové závazky podle dohodnutého plánu a je před ním dokonce v mírném předstihu. Do konce roku 2005 podle Kopřivy české firmy získaly v rámci offsetů 6,64 miliard korun, což představuje 26 procent celkového závazku.

Přesná čísla za loňský rok ministerstvo zatím nemá. Poslance s nimi má seznámit do června. Podle odhadů ministerstva byla hodnota exportních zakázek v roce 2006 kolem dvou miliard. Zpětné investice Gripenů do české ekonomiky by měly do roku 2014 dosáhnout 25 miliard korun, což je zhruba 130 procent ceny pronájmu stíhacích letadel.

Podle dřívějších vyjádření některých českých firem, které se na programu podílejí, jsou ale některé zakázky do offsetů započítávány spíše formálně. Obchody by se totiž zřejmě uskutečnily i bez Gripenů. Mezi největší transakce patří například vývoz notebooků od firmy FIC CZ za 1,7 miliardy korun pro BAE Systems. Do offsetů se však podle informací Hospodářských novin započítala i část dodávek, kterou by firma zřejmě prodala i bez získání zakázky pro BAE Systems.

Do offsetů byl započítán rovněž vývoz elektrárenských generátorů firmy Brush SEM za 1,5 miliardy korun. Brush však dodává veškeré generátory už od roku 2001 mateřské britské firmě FKI.

Sněmovní výbor informaci o plnění offsetů vzal na vědomí a poslanci k ní neměli vážnější výhrady. Rozhodli se ale, že by chtěli mít zástupce v offsetové komisi, která na program dohlíží. Získat tím chtějí podrobnější přehled o plnění smlouvy, která pronájem letadel provázela.

1.3.2007

Poslanci chtějí podpořit účast vědců na mezinárodních projektech

Snadnější zapojení českých vědců do mezinárodních projektů by měl umožnit návrh novely zákona o podpoře výzkumu. Poslanecké sněmovně ho v těchto dnech předložili předseda školského výboru Walter Bartoš (ODS) a člen tohoto výboru Ivan Ohlídal (ČSSD). Novela rozšiřuje možnosti, jak z veřejných prostředků podpořit účast v mezinárodních výzkumných projektech.

Nyní lze veřejné peníze určené na výzkum použít jen na úhradu účastnických poplatků a poplatků za členství České republiky v různých mezinárodních organizacích. Podmínkou zapojení do některých projektů je ale to, že účastník zaplatí i část nákladů na samotný výzkum. České vědecké instituce pak mohou o účast v programu přijít, protože vlastních peněz se jim nedostává a z veřejných financí to zatím hradit nelze.

"To má nepříznivý vliv na získávání finančních prostředků zejména z fondů Evropské unie," uvedli autoři v důvodové zprávě ke své předloze.

Programy pro čerpání peněz vypíše ministerstvo školství v létě

Nejdříve v létě vypíše ministerstvo školství programy, na jejichž základě mohou české školy vyčerpat až 130 miliard korun z fondů EU. Peníze jsou určené na projekty vzdělávání učitelů, podporu konkurenceschopnosti a inovací ve vědě. Při jednání školského výboru sněmovny to řekla ministryně školství Dana Kuchtová (Strana zelených).

"Z důvodu zdržení dojednávání jednotlivých programů letošní částku vyčerpáme tak z 50, nebo 60 procent," řekl náměstek ministryně Marek Mora. Rozhodujícím kritériem výběru projektu by měla být jeho kvalita. "Nechceme zvýhodňovat organizace přímo řízené ministerstvem," řekla Kuchtová. V letech 2007 až 2013 by ČR mohla vyčerpat celkem 700 miliard korun.

Ministryně chce prosadit zvýšení finanční částky určené na vědu a výzkum, do roku 2010 by měla dosáhnout jednoho procenta hrubého domácího produktu. Zavedení přímého školného zatím není otázkou dne, peníze by měly školám plynout ze spolupráce se soukromými subjekty. Studium zejména na vysokých školách by mělo být více napojeno na pracovní trh, zdůraznila ministryně. Reformou vysokého školství se chce Kuchtová zabývat na příštím jednání vlády.

Senát

26.2.2007

Na Chomutovsku se v senátních volbách střetne devět kandidátů

Na Chomutovsku se v dubnových doplňovacích senátních volbách střetne devět kandidátů, loni v říjnu se jich o zvolení ucházelo deset. "Příhlášky nyní zkontrolujeme, do 14. března budou mít kandidáti čas na případné doplnění chybějících údajů či nápravu jiných formálních nedostatků. Registrace se uskuteční o den později," oznámila pracovnice chomutovského magistrátu.

Vítěz doplňovacích voleb, které se uskuteční v polovině dubna, nahradí lékaře Petra Skálu, který na mandát po třech měsících rezignoval ze zdravotních důvodů.

Do volebního klání se rozhodli zapojit náměstek chomutovské primátorky Jan Řehák (ODS), ředitel střední integrované energetické školy v Chomutově Jan Mareš (ČSSD), zastupitel v Klášterci nad Ohří Václav Homolka (KSČM), učitel gymnázia Josef Märc (za Stranu zelených).

Humanistická strana vyslala do boje o křeslo v senátu Zdeňka Jánského, Nezávislí Milana Berana. Svobodné bude reprezentovat František Lehotský. Mezi nezávislé kandidáty, kteří by chtěli uspět tak jako Skála, patří chomutovský podnikatel Antonín Drbohlav. Nezávislý je i Milan Doležal, který na přihlášce bez bližších podrobností uvedl, že je ředitelem.

Vítěz voleb bude zastupovat Chomutovsko po zbytku Skálova senátorského mandátu, tedy do konce října 2012. Kromě Chomutovska se budou letos doplňovací volby konat také na Přerovsku, ale až na konci dubna.

Evropská Unie

27.2.2007

Celoevropská síť úřadů má občany chránit před podvodníky

Podvodníci, kteří se snaží obrát evropské spotřebitele o peníze například prostřednictvím falešných loterií nebo podvodných nabídek zboží či služeb, by nyní měli v EU mít ztíženou "práci". Komisařka Meglena Kunevová představila projekt přeshraniční spolupráce bezpečnostních složek v celé unii, díky níž by se měl ve všech členských státech sjednotit postup vůči podvodníkům a společnostem, které porušují práva spotřebitelů.

Díky síti spolupracujících úřadů, jejíž fungování se má rozběhnout ve středu, by v každé zemi měl být postup vůči podvodníkům shodný. Hrozba inspekci, pokut nebo zmrazení aktiv dotčených společností by měl odradit především ty, kteří využívají rozdíly v národních legislativách a podvádějí spotřebitele v jedné zemi, i když sídlo mají jinde.

Mnohem lépe by se díky navržené spolupráci měli v budoucnu možnost bránit i spotřebitelé, kteří se například snaží získat odškodnění za nákup nekvalitního zboží či služeb.

"Podvodníci jsou chytrí - snaží se využít výhody rozdílných legislativních pravidel v rámci EU, aby se dostali ke zranitelným lidem. Díky lstivým postupům, například osobním dopisům nebo profesionální image, už obrali evropské spotřebitele o miliony eur," uvedla Kunevová.

Zneužívání důvěry spotřebitelů má mnoho podob; častá je podle údajů EU například klamavá

reklama, zavádějící letáky, které informují o službách či slevách, nebo falešné zprávy o nejrůznějších výhrách adresované přímo konkrétnímu člověku. Občané v EU se setkávají i s tím, že jim letecké společnosti odmítají vyplatit náhradu za zpožděné lety. Vrácení peněz se někdy nedomohou ani lidé, kteří si koupili lístky na kulturní akci, která byla později zrušena.

Podle průzkumu z loňského prosince jen spotřebitelé ve Velké Británii přijdou kvůli podvodným praktikám jednotlivců i firem asi o 3,5 milionu liber (asi 150 milionů korun) ročně.

1.3.2007

Nová evropská agentura pro lidská práva začala fungovat ve Vídni

Lepší kontrolu dodržování lidských práv v Evropě má umožnit nová evropská agentura pro lidská práva (Fundamental Rights Agency, FRA), která začala působit ve Vídni. Organizace na ochranu lidských práv Amnesty International však už předem kritizovala novou agenturu za to, že z jejího pohledu nebude schopna čelit nejnaléhavějším výzvám v oblasti lidských práv v dnešní Evropě. Nová instituce je postavena na základech dosavadního Evropského monitorovacího střediska pro rasismus a xenofobii (EUMC), působícího rovněž ve Vídni. Pro zřízení rozšířené agentury se šéfové států a vlád členských zemí Evropské unie vyslovili už v roce 2003, formálně o něm ale unijní ministři vnitra a spravedlnosti rozhodli teprve 15. února.

Nová agentura má mít kolem stovky pracovníků, kteří budou monitorovat dodržování lidských práv v členských státech unie a poskytovat evropským rozhodovacím grémiím potřebné údaje.

Zahajovací ceremonie se zúčastnili předseda a místopředseda Evropské komise José Barroso a Franco Frattini, rakouský spolkový kancléř Alfred Gusenbauer a německá ministryně spravedlnosti Brigitte Zypriesová, jejíž země nyní unii předsedá.

Až do volby nového vedení bude FRA řídit dosavadní německá ředitelka EUMC Beate Winklerová. Jak zdůraznila ministryně Zypriesová už před otevřením agentury, nemá FRA v žádném případě být "konkurencí pro Radu Evropy nebo Evropský soud pro lidská práva".

"Agentura radí, informuje, shromažďuje informace," řekla Zypriesová. FRA má podle ní efektivně působit především v těch oblastech, v nichž už má EU dalekosáhlé kompetence - například na poli udělování azylu nebo víz a svobodné volby místa výkonu práce. Na dobrovolné bázi bude agentura moci kontrolovat také spolupráci mezi policií a justicií.

Podle místopředsedy Evropské komise Frattiniho bylo zřízení nové organizace nezbytné, protože ve stále se rozrůstající Evropě "už monitorování rasismu a xenofobie samo o sobě nepostačuje".

Amnesty International naproti tomu označila novou vídeňskou agenturu za "chybný útvar".

"Namáhavý vyjednávací proces", který jejímu vzniku předcházela, spolu s omezením pole působnosti agentury jen na členské státy EU vedly podle AI k tomu, že se FRA "bude převážně zabývat rasismem a diskriminací a bude prakticky odříznuta od všech ostatních vážných problémů ve sféře lidských práv."

Zdroj:ČTK

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v](#)

Česku?

- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)